

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-07-21
Besvaras senast
2026-08-04

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:967 Stöd till USA:s och Israels intervention i Iran

Den iranska teokratiska regimen har under decennier utgjort ett allvarligt hot mot internationell fred och säkerhet. Regimen har systematiskt utvecklat ett kärnvapenprogram i strid med sina internationella åtaganden, finansierat och beväpnat terroristorganisationer som Hizbollah, Hamas och huthirörelsen, samt utfört grova brott mot mänskliga rättigheter mot sitt eget folk. Enligt rapporter från människorättsorganisationer genomförde regimen över 800 avrättningar enbart under 2025, antalet mördade och avrättade av regimen i år vågar man knappt tänka på.

I detta läge har USA och Israel vidtagit nödvändiga militära åtgärder för att neutralisera akuta hot, inklusive mot Irans förmåga att störa sjöfarten i Hormuzsundet, en kritisk passage för global energi- och varuförsörjning. Dessa insatser sker i ett sammanhang där Iran upprepade gånger har attackerat handelsfartyg, amerikanska baser via proxies och hotat att utplåna Israel. Enligt FN-stadgans artikel 51 har stater rätt till individuellt och kollektivt självförsvar vid väpnat angrepp. Att passivt acceptera ett kärnvapenbeväpnat Iran skulle utgöra ett långt större hot mot folkrätten och den regelbaserade världsordningen än riktade operationer mot en aggressiv regim.

Det iranska folket har vid upprepade tillfällen visat att det längtar efter frihet, demokrati och ett liv utan shariastyre och korruption. Regimens legitimitet vilar inte på folkets vilja utan på förtryck och revolutionsgardets våldsmaskin. Det är vidare mycket tydligt att den nuvarande regimen inte har något märkbart stöd från befolkningen, utan tvingas upprätthålla sitt hänsynslösa styre genom skrämsel, förtryck och mord. Sverige ska inte vara neutralt mellan en diktatorisk regim och ett folk som kämpar för sina grundläggande rättigheter.

Sverige har ett ansvar att föra en utrikespolitik som värnar folkrätten, mänskliga rättigheter och våra allierades säkerhet, inte att automatiskt ställa oss på de förtrycktas sida mot de som försöker stoppa hoten. Regeringens och EU:s tidigare sanktionspolitik mot regimen är välkommen, men måste följas upp med tydligare stöd för de krafter som vill se en demokratisk utveckling i Iran.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Avser ministern att i kontakter med USA och Israel tydligt försvara deras rätt till självförsvar enligt FN-stadgans artikel 51 mot den iranska regimens aggression och kärnvapenhot, samt verka för att EU-länder inte undergräver dessa insatser genom ensidig kritik?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch